

С А Д Р Ж А Ј	страна
<i>Увод.....</i>	1
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Уводна реч председника општине.....</i> • <i>Одлука Скупштине општине о усвајању ЛАП-а.....</i> • <i>Захвалност учесницима у процесу израде ЛАП-а.....</i> 	1 4 6
<i>Сажетак (резиме) ЛАП.....</i>	8
<i>Поглавље 1. Општи подаци о општини Зубин Поток.....</i>	10
<i>Поглавље 2. Подаци о избеглим и ИРЛ у општини.....</i>	15
<i>Поглавље 3. Анализа ситуације и спорна питања избеглих и ИРЛ.</i>	17
<i>Поглавље 4. Приоритетне циљне групе.....</i>	19
<i>Поглавље 5. Општи и специфични циљеви.....</i>	20
<i>Поглавље 6. Активности-Задаци за реализацију ЛАП-а.....</i>	21
<i>Поглавље 7. Ресурси / Буџет.....</i>	21
<i>Поглавље 8. Аранжмани за примену.....</i>	22
<i>Поглавље 9. Праћење и оцена успешности.....</i>	22

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Зубин Поток

Шта је Локални план акције за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица

У овом документу под процесом *Локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица* подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих и интерно расељених лица намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједнице у планирању и примени плана. Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

У оквиру овог документа, под *избеглим и интерно расељеним лицима* подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Зубином Потоку настао је као резултат учешћа у пројекту *Подршка институцијама Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица*. Општи циљ Пројекта је проналажење решења на нивоу државе која ће пружити подршку Влади Републике Србије да на ефикасан и одржив начин одговори на потребе избеглих и интерно расељених лица. Пројекат финансира Европска унија а спроводи ИОМ. Корисници пројекта су институције владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица: Комесаријат за избеглице Републике Србије, Министарство за Косово и Метохију и Министарство рада и социјалне политике, као и друга надлежна министарства општински повереници за избегла и интерно расељена лица и одабране општине.

Стратешки оквир Пројекта одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање избеглих и интерно расељених лица и другим националним стратешким документима од значаја за ову област.

У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, ова Пројекат узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Локални план акције за унапређење положаја избеглица и интерно расељених лица доноси се на период од пет (5) година, са детаљном разрадом активности за 2009. и 2010. годину.

Процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Зубином Потоку, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- Локални – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- Партиципативан – укључује различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим и интерно расељеним у локалној заједници;
- Утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама унапређења положаја избеглих и интерно расељених;
- Прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- Користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- Подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса, прикупљања и анализу основних података о положају и потребама избеглих и интерно расељених лица у Зубином Потоку, коришћени су следећи извори: резултати интервјуа са потенцијалним корисницима и састанака са локалним актерима, статистички подаци, различити извештаји и документи, подаци Комесаријата за избеглице Републике Србије, Општинског повереништва за избеглице, Црвеног крста, локалних НВО итд. Процес израде Плана спроведен је у периоду јануар, фебруар, март 2009. године.

Захвалност учесницима у процесу стварања Локалног акционог плана

Ради израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица општина Зубин Поток је формирала радну групу са једним јединим задатком а то је да заједничким снагама ураде овај план како би побољшали положај ове групације.

Због тога ову радну групу чине представници органа локалне самоуправе као основни носиоци израде плана, представник Повереништва за избегла и интерно расељена лица на подручју општине Зубин Поток, Секретар Црвеног крста, представник Центра за социјални рад, као и представник Одсека за ванредне ситуације у општини Зубин Поток. При изради овог плана помоћ су нам пружиле и невладине организације које делују на нашим подручјима.

Улога радне групе за израду Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица била је да:

- обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим и интерно расељеним;
- Размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- Примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- Дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- Прати и оцењује успешност примене локалног акционог плана;
- Ради завршни документ;
- О нацрту документа иницира јавну расправу и тако доприноси да финална верзија буде предложена Скупштини општине на усвајање.

Чланови Радне групе за израду Локалног акционог плана за унапређивање положаја избеглих и интерно расељених лица на подручју општине Зубин Поток су:

1. Влашковић Јован, Начелник одељења друштвених делатности и опште управе – представник локалне самоуправе,
2. Милић Слађана, дипломирани агроном, испред Одељења за Урбанизам, комунално стамбене и имовинско правне послове,
3. Утвић Латинка, дипломирани правник, испред Одељења за Урбанизам, комунално стамбене и имовинско правне послове,
4. Влашковић Радојко, дипломирани економиста, помоћник председника за економски развој,
5. Вучинић Срђан, дипломирани туризмолог, представник локалне самоуправе,
6. Башчаревић Ненад, дипломирани правник, Секретар Скупштине,

7. Касаловић Саша, испред Повереништва за избеглице,
8. Божовић Славујко, Секретар Црвеног крста општине Зубин Поток,
9. Божовић Миленко, испред службе за ванредне ситуације

Општина Зубин Поток се захваљује свим учесницима који су активно радили на изради Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица на подручју општине Зубин Поток.

КРАТАК САЖЕТАК (р е з и м е)

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Зубин Поток (2009 – 2013) је документ који изражава дугорочна опредељења локалне самоуправе да побољша основне услове живота и бољу могућност за интеграцију избеглих и интерно расељених лица у локалну заједницу.

План је заснован на свеобухватној анализи ситуације релевантне за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица. Овај план је усмерен како на избегла лица која су на ове просторе дошла током рата у бившим Републикама СФРЈ, тако и на интерно расељена лица, која су током 1999. и касније услед прогона и рата на Косову и Метохији морала да напусте своје домове.

Према званичним подацима који нам је доставио Секретар Црвеног крста општине Зубин Поток на нашој територији тренутно борави 213 интерно расељених лица односно 60 породица и 68 избеглих лица односно 30 породица.

Укупно избеглих и расељених лица:..... 281

Укупно породица:..... 90

Црвени крст Зубиног Потока у договору са Црвеним крстом Србије основао је прихватни центар 1999. године у Зубином Потоку. Овај центар је основан са једним циљем: да прихвати и смести лица односно породице које су морале да напусте своје породичне куће после повлачења Југословенске војске и полиције са територије Косова и Метохије. Кроз овај центар прошле су многе породице са територије наше јужне покрајине. Велики део породица је овде боравио по неколико дана или недеља да се после тога упутили ка централној Србији или Црној Гори код својих рођака и пријатеља. Многи од њих и без обезбеђеног крова над главом кренули су пут Србије где су касније смештени по колективним центрима . Један мањи број остао је на територији општине Зубин Поток где и данас живи у колективним центрима или у приватном смештају.

Такође један број интерно расељених лица – 10 породица, је уз помоћ наше општине и Владе Републике Србије збринут у новосаграђеном насељу у селу Јагњеница.

По евиденцији Црвеног крста из Зубиног Потока из 1999. године кроз прихватни центар је прошло и боравило на нашој територији 460 породица односно 1515 лица.

Један део породица се поновно вратио из централне Србије на Косово и Метохију у своја родна места: Бање, Суво Грло- општина Србица, Црколез, Осојане- општина Исток, Бело Поље – општина Пећ итд.

Према подацима са којима располаже Повереништво за избеглице од 1992. године па до данас кроз наше Колективне центре је прошло око 721 избегло лице.

Општи циљ Локалног акционог плана је унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица:

• Побољшати социјално материјални положај избеглих и интерно расељених лица у општини Зубин Поток путем систематских и одрживих програма за унапређење њихове интеграције у локалну заједницу.

Специфични циљеви:

1. У периоду од 2009. до краја 2011. године завршити започете објекте у насељу Јагњеница и трајно решити стамбено питање за најмање 10 породица избеглих и интерно расељених лица,

2. У периоду од 2009. до краја 2012 завршити 10 започети стамбених објеката у насељу Зупче, које се граничи са селом Чабра које је насељено Албанским живљем;

3. У периоду 2011 – 2013 године изградити још једно стамбено насеље у селу Зупче, с обзиром да општина Зубин Поток поседује земљу у површини од око 2 ha а опремљено неопходном инфраструктуром.

4. У периоду од 2010 до 2013. године побољшати могућност запослења радно способних избеглих и интерно расељених лица у локалној заједници.

Процењује се да ће за реализацију Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Зубин Поток у периоду од 2009-2013 године бити потребно издвојити 400.000 Еура. Општина је имајући у виду чињеницу да се највећим делом финансира из буџета Републике Србије спремна да понуди земљиште за изградњу стамбених јединица и да обезбеди сву потребну инфраструктуру. У осталом делу очекује се помоћ државе или обезбедити средства путем донација.

Локални план као свој саставни део има планиране аранжмане за имплементацију и за праћење и оцењивање успешности активности.

П о г л а в љ е 1.

Основни подаци о општини

Општина Зубин Поток заузима северозападни периферни положај Косова и Метохије. У односу на своје ближе окружење, ово подручје припада Ибарском Колашину, лоцираном у долини Горњег Ибра, између Рогозне на северу и Мокре Горе на југу, односно Рибарићке клисуре на западу и насеља Чабра на истоку. Први пут се помиње под овим именом 1737 године.

Општина Зубин Поток се простире на простору од 33.337 ха и обухвата 63 насељена места и 8 Месних заједница. Простор општине представља мању природно-географску целину у склопу планинско-котлинске области јужне Србије са надморском висином од 560-1700 м. Њен гео-стратешки положај има данас значајно место у историјском развоју и друштвено политичким приликама овог подручја.

Река Ибар протиче средишњим делом територије општине, од запада ка истоку, и на њој се налази вештачко језеро " Газиводе ", дуго 35 км. Ова општина је једна од најмлађих на Косову и Метохији, имајући у виду чињеницу да је дуго била припојена општини Косовска Митровица. Тек 1987. године долази до поновног оснивања - повратка општине Зубин Поток. Дан општине је 30. јуни.

Општина Зубин Поток као територијална јединица граничи се са општинама Нови Пазар, Тутин, Србица, Косовска Митровица, Звечан и Лепосавић.

Општина Зубин Поток данас броји **око 10.610** становника. Важно је напоменути и то да се велики део становништва још средином прошлог века иселио и то како из политичких тако и економских разлога са ових простора. Последњих година услед великих напора локалних власти успели смо да тај тренд престане али и покушавамо да што више наших људи вратимо у свој крај.

Већину становништва у општини чине Срби, познату као Колашинци. Само у једном селу у општини становништво је Албанско и они чине 8.62 % од укупног броја становника.

Табела 1.

Национална структура становништва општине Зубин Поток

Национална припадност	Број
Срби	9622
Црногорци	45
Албанци	915
Роми	/
Остали и неопредељени	28
У К У П Н О :	10610

Што се тиче старосне структуре становништва може се рећи да је она доста неповољна имајући у виду чињеницу да велики део становника око или старији од 60 година. Ово се нарочито односи на велики број села у нашој општини.

Табела 2.

Старосна и полна структура у општини Зубин Поток

	1981	%	1991	%	2002	%
Мушкарци 0-9	580	5.46	591	5.57	620	5.84
Жене 0-9	634	5.97	659	6.21	680	6.40
Укупно 0-9	1214	11.44	1251	11.79	1300	12.25
Мушкарци 10-14	589	5.55	567	5.34	521	4.91
Жене 10-14	789	7.44	793	7.47	737	6.95
Укупно	1378	12.99	1360	12.82	1258	11.86
Мушкарци 15-29	1324	12.48	1405	13.24	1128	10.63
Жене 15-29	1650	15.55	1711	16.12	1403	13.22
Укупно	2974	28.03	3116	29.37	2531	23.85
Мушкарци 30-59	1595	15.03	1513	14.26	1439	13.56
Жене 30-59	1720	16.21	1698	16.00	2274	21.43
Укупно	3315	31.24	3211	30.26	3713	35.00
Мушк. преко 60	615	5.77	689	6.50	879	8.28
Жене преко 60	729	6.87	825	7.78	929	8.76
Укупно	1344	12,67	1514	14.27	1798	16.95
Укупно становника					10.610	

Табела 3.

Образовна структура становништва општине Зубин Поток

Основна школа	264
Средња школа	3846
Виша школа	1120
Факултет	928
Постдипломске студије	125
У к у п н о :	4283

Општина Зубин Поток поседује велике ресурсе за развој пре свега дрвне индустрије, с обзиром на чињеницу да је богата шумама, као и за развој туризма који је данас у експанзији у целој нашој земљи. То поткрепљујемо чињеницом да су планине Мокра Гора, Рогозна, језеро " Газиводе" врло интересантне за развој туризма.

У општини Зубин Поток највише радника је упошљено у државном сектору док је нажалост велики број предузећа у области дрвнопрерађивачке и текстилне индустрије остао без посла делећи судбину ових грана у читавој Републици. У последње време расте број приватних предузетника, а сматрамо да највећу перспективу имају мала и средња предузећа.

У општини Зубин Поток тренутно ради завидан број угоститељских и трговинских радњи, тако да је снабдевеност становништва на завидном нивоу.

Општина Зубин Поток има 4 Основне школе, Средњошколски центар и Пољопривредни факултет, чиме је омогућено становништву да се адекватно школује.

И поред наведених чињеница незапосленост је изражена, што илуструјемо наредном табелом. Један од основних проблема у области запошљавања је и велики број незаспослених без квалификација (низак степен стручне спреме).

Табела 4.

***Број незапослених у општини Зубин Поток
у односу на старост***

до 18 г.	Од 19-25	од 26-30	од 31-40	од 41-50	Преко 50	Укупно
50	450	250	219	100	120	1.189

Напомена: *Према подацима Националне службе за запошљавање Филијале у Зубином Поток у укупног броја незапослених највећи број број чине жене .*

Број незапослених у односу на укупан број становника износи око 11,21%.

Табела 5.

Социо-економски показатељи у општини Зубин Поток

Народни доходак по становнику у 2005. години	
друштвени производ по становнику у 2005. години	
Материјално обезбеђење породица (МОП) у 2007. год.	
Укупан број корисника у оквиру породица	1082
Укупан број корисника деце	
Једнократне новчане помоћи у 2007. години	
Укупно исплаћених једнократних помоћи	418
Укупан број лица која су обухваћена једнократном помоћи	262
Укупан број деце која су обухваћена једнократном помоћи	156
Родитељски додатак у 2008. години	
Укупан број корисника	62
Дечији додатак у 2008. години	
Број породица корисника	717
Број деце корисника	1.492
Број корисника Народне кухиње	/

Треба напоменути да општина Зубин Поток спада у ред најмлађих и најсиромашнијих општина у Србији. Финансира се највећим делом из Буџета Републике Србије.

На локалним изборима који су одржани маја 2008. године, конституисана је Скупштина која броји 31 одборничко место, изабрани су председник, подпредседник скупштине и секретар, изабрано је општинско веће од 5 чланова, председник и заменик председника општине.

У оквиру локалне управе постоји 4 одељења и то:

- Одељење за друштвене делатности и општу управу,
- Одељење за привреду и финансије;
- Одељење за Урбанизам, комунално стамбене и имовинско правне послове;
- Одељење за деловање у хитним случајевима.

У оквиру Одељења за општу управу и друштвене делатности постоји посебан Одсек за ванредне ситуације и Повереништво за избеглице. Заједно са њима бригу о избеглим и интерно расељеним лицима води и Црвени крст општине Зубин Поток, уз свеобухватну помоћ органа локалне управе. Добра сарадња наведених органа у вези избеглих и интерно расељених лица постоји и са Центром за социјални рад у Зубином Потоку .

Табела 6.

**Структура локалне самоуправе општине Зубин Поток
(шематски приказ)**

<i>Скупштина општине (31 одборник)</i>	<i>Општинско веће</i>	<i>Председник општине</i>
<i>Председник Скупштине</i>	<i>(5 чланова)</i>	<i>Заменик председника</i>
<i>Подпредседник скупштине</i>		<i>Помоћник председника</i>
<i>Секретар Скупштине</i>		<i>Начелник опш. управе</i>

Општинска управа

- 1. Одељење за друштвене делатности и општу управу*

- 2. Одељење за привреду и финансије*

- 3. Одељење за Урбанизам, комунално-стамбене и имовинско правне послове*

- 4. Одељење за деловање у хитним случајевима*

Поглавље 2.

Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у општини Зубин Поток

Према подацима Повереништва за избегла и интерно расељена лица који су приказани у табелама 7. и 8. на територији општине Зубин Поток данас борави 68 избеглица смештених у 30 породица.

Са распадом бивше СФРЈ и почетком ратова на просторима бивших југословенских република, услед ратних разарања и у нашу општину је пристигао велики број избеглих лица. Тачније од 1992 кроз Колективне центре наше општине прошло је око 721 избеглица.

На нашој територији формирано је пет Колективних центара где су махом уточиште наша избегла лица. Колективни центри: Газиводе, Вељи Брег, Доње Вараге, Јагњеница и Брњак и даље постоје са додуше много мањим бројем избеглих лица који у њима бораве.

Треба напоменути да је локална самоуправа у својим могућностима уложила велике напоре да сва ова лица смести и да им обезбеди привремен смештај. На располагању су избеглицама стављени објекти у којима је било могуће сместити ове људе. Велики број избеглих је нашао уточиште у приватним домаћинствима.

Највећи проблем за ову популацију у нашој општини представља немогућност запослења.

Из тог разлога велики број ове популације покушава да се сам снађе за живот, те одлазе из наше општине – највећим делом у " централну Србију" .

Да не бих дошло до осипања овог броја избеглих лица који су остали овде и утопили се у ову средину неопходно је покушати да им се обезбеде основни услови за живот: смештај у адекватним условима, запослење, школовање...

Табела 7.

Избегла лица

Избегла лица	Породице	Бр. чланова
1. Колективни центар - Газиводе	7	13
2. Колективни центар – Вељи Брег	9	18
3. Колективни центар Доње Вараге	8	22
Приватни смештај	6	15
УКУПНО:	30	68

Агресијом на тадашњу СЦГ 1999. године велики број лица са подручја централног Косова и Метохије бива приморан да напусти своја вековна огњишта. Један број њих долази и у нашу општину.

Зато је 1999. године Црвени крст Зубиног Потока у сарадњи са Црвеним крстом Србије формирао прихватни центар за интерно расељена лица са подручја Косова и Метохије.

Треба напоменути да је велики број породица интерно расељених лица овде боравио и по неколико дана и недеља а да су се након тога упутили ка централној Србији или Црној Гори код својих рођака и пријатеља.

Један мањи број интерно расељених лица је остао да борави на територији општине Зубин Поток, где и данас живи у Колективним центрима или у приватном смештају.

Такође један број интерно расељених лица је збринут уз помоћ наше општине у новосаграђеном насељу Јагњеница.

По евиденцији коју нам је доставио Црвени крст Зубиног Потока од 1999. године кроз прихватни центар наше општине је прошло и боравило на нашој територији 460 породица односно 1515 лица.

Као што смо већ напоменули велики број интерно расељених лица је отишао за централну Србију а један мали број се вратио на своја вековна огњишта и то у општине Србица, Исток и Пећ.

Данас на подручју општине Зубин Поток борави укупно 213 интерно расељених лица смештених у 60 породица.

Да не би дошло до даљег осипања ове популације неопходно је овој групи обезбедити основне услове за живот :изградити куће за интерна лица, обезбедити запослење и школовање истих.

Табела 8.

Привремено расељена лица

Привремено расељена лица	П о р о д и ц е	Бр. чланова
1. Колективни центар - Газиводе	1	7
2. Колективни центар – Вељи Брег	18	64
3. Колективни центар Доње Вараге	2	9
4. Колективни центар – Јагњеница	9	38
5. Колективни центар – Брњак	2	7
6. Приватни смештај	28	88
У К У П Н О :	60	213

Поглавље 3. *Анализа ситуације и закључци*

Анализа контекста или радног окружења је обухватила 4 врсте квалитативних анализа: Анализу или преглед документације о ширем радном окружењу, анализу стања, анализу заинтересованих страна и анализу проблема.

Анализа или Преглед документације о радном окружењу обухватила је неколико кључних националних стратешких докумената релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији, стратешка документа општине Зубин Поток и реализоване актуелне пројекте и програме намењене избеглим и интерно расељеним лицима у општини Зубин Поток.

Стратешки план локалног економског развоја општине Зубин Поток обухвата избегла и интерно расељена лица као популацију која, с једне стране, представља значајан развојни потенцијал општине Зубин Поток, а с друге стране је и корисник различитих програма и фондова у области привреде и пољопривреде. У том смислу у овом Плану је детаљно анализирана структура избеглих и интерно расељених у општини Зубин Поток.

Стратегија развоја социјалне политике Општине Зубин Поток такође обухвата групу избеглих и интерно расељених лица, препознаје их као угрожену групу, идентификује њихове социјалне потребе и укључује их у систем услуга социјалне заштите на локалном нивоу, заједно са другим социјално угроженим групама.

Локални акционои план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица представља документ који даље разрађује и специфично се бави интеграцијом ове популације у локалну заједницу и усклађен је са Стратешким планом локалног економског развоја општине Зубин Поток и стратегијом развоја социјалне политике општине Зубин Поток.

У општини Зубин Поток 2002 године реализован је пројекат изградње насеља за интерно расељена лица Јагњеници чиме је стамбено збринато п интерно расељених породица односно 38 лица.

Белгијска Невладина организација " CARITAS" је 2001 и 2002 године у насељу Газиводе реновирала избегличко насеље-тачније реновирали су 11 монтажних барака. Збринато је око 70 породица од чега 14 породица избеглих лица, а остало су социјални случајеви из општине Зубин Поток.

Најважнији закључци Анализе документације су следећи:

- национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана.
- Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређење њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.

- Локална стратешка документа општине Зубин Поток указују на проблем избеглих и интерно расељених лица у општини Зубин Поток, као и начин њихове интеграције у локалну заједницу.

- Програм и пројекти за избегле и ИРЛ који су до сада реализовани као и они који су у току, бавили су се решавањем следећих питања: становање, економско оснаживање, лична документација, спајање раздвојених породица и социјално правна подршка. Ови програми и пројекти дају директиве и за будући рад на унапређењу положаја избеглих и интерно расељених лица.

Анализа стања у локалној у заједници по питању унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица извршена је кроз идентификовање досадашњих активности и сагледавање позитивних капацитета и слабости локалне заједнице као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу.

Најважнији закључци ове анализе су:

- Локална заједница има значајне капацитете за унапређење положаја избеглих и ИРЛ; главне снаге локалне заједнице релевантне за питање ове популације су политичка воља и подршка општинске структуре власти, стратешки приступ развоју општине у различитим областима и стручност и посвећеност Радне групе за планирање;

- Поред локалних и значајну улогу имају и спољашње могућности које из ширег друштвеног окружења делују на питања избеглих и интерно расељених лица у локалној средини.

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих и ИРЛ у општини Зубин Поток, које су диференциране на крајње кориснике/це услуга (различите групе избеглих и интерно расељених лица) и кључне партнере локалне самоуправе у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници/це Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и ИРЛ су:

Становници регистрованих Колективних центара – укупно 90 породица односно 281 лице

Вишечлане и вишегенерацијске породице избеглих и интерно расељених лица – оваква породична структура је карактеристична за интерно расељена лица.

Породице избеглих и интерно расељених лица чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особа или дете са сметњама у развоју. Ове породице су укључене у локално удружење НВО особа са инвалидитетом или деце са сметњама у развоју. Међутим, та врста подршке је релативно скромна и постоји потреба да се овој групи додатно помогне кроз различите активности овог Локалног плана.

Самохрани родитељи- родитељи који су поред самосталне бриге о деци суочени и са економским и стамбеним проблемом. Доминирају самохране мајке.

Кључни партнери у локалној самоуправи су:

- Општинска управа;
- Повереништво за избеглице;

- Дирекција за Урбанизам и изградњу општине Зубин Поток;
- Центар за социјални рад;
- Црвени крст;
- Национална служба за запошљавања- филијала Косовска Митровица;
- Образовне институције на подручју општине;
- Дом здравља;
- Локалне НВО;
- Интернационалне НВО (CARITAS , ИОМ...);
- Комесаријат за избеглице;
- Министарство рада и социјалне политике.

Анализа проблема је показала да су главни проблеми избеглих и ИРЛ у општини Зубин Поток:

- Нерешено стамбено питање;
- Незапосленост и материјално сиромаштво;
- Неодговарајућа образовна и квалификациона структура у односу на потребе локалне привреде,
- Отежано располагање сопственом имовином у земљама и /или местима порекла

Поглавље 4.

Приоритетне групе

Критеријуми за избор приоритетних група у оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Зубин Поток су следећи:

- Егзистенцијална и стамбена угроженост циљне групе;
- Бројност циљне групе погођене одређеним проблемом;
- Хитност решавања проблема;
- Досадашњи ниво обухвата лица и група организованом друштвеном подршком;
- Истовремена погођеност циљне групе већим бројем проблема;
- Мандат и одговорност локалне самоуправе у односу на проблем;

Приоритетне групе у оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Зубин Поток су:

1. Становници регистрованих колективних центара;
2. Избегли и интерно расељени у приватном смештају који немају трајно решено стамбено питање, укључујући и оне који су започели индивидуалну стамбену изградњу;

3. Незапослени, радно способни избегли и интерно расељени, без одговарајуће квалификације;
4. Посебно рањиве групе у оквиру претходних приоритета
  - Самохрани родитељи;
  - Жене;
  - Породице чији је члан/ови ОСИ , хронично болесна особа и / или дете са сметњама у развоју;
  - Вишечлане и вишегенерацијске породице
  - Породице погинулих, киднапованих и несталих на Косову и Метохији.

Поглавље 5.

Општи и специфични циљеви

Општи циљ:

Побољшаати социјално – материјални положај избеглих и интерно расељених лица у општини Зубин Поток путем систематских и одрживих програма за унапређење њихове интеграције у локалну заједницу.

Специфични циљеви:

- 1. У периоду од 2009. до краја 2011. године завршити започете објекте у насељу Јагњеница и трајно решити стамбено питање за најмање 10 (десет) породица избеглих и интерно расељених лица,***
- 2. У периоду од 2009. до краја 2012. завршити 10 започетих стамбених објеката у насељу Зупче, које се граничи са селом Чабра које је насељено Албанским живљем;***
- 3. У периоду 2011 – 2013. године изградити још једно стамбено насеље у селу Зупче, с обзиром да општина Зубин Поток поседује земљу у површини од око 2 ha и спремна је да обезбеди неопходну инфраструктуру.***
- 4. У колико се сматра да је то рентабилније на овом простору се може изградити и једна зграда са више стамбених јединица. Циљ: уштеда у грађевинском материјалу.***
- 5. Омогућити запослење радно способних избеглих и интерно расељених лица у локалној заједници, чиме би иста лица трајно везали за ово подручје.***

Најбољи вид запослења локалној заједници у наредном периоду, видимо у реализацији доквалификације и преквалификације радно способних лица из ове групе.

Доквалификацијом, преквалификацијом око 30 лица из ове заједнице у великом проценту би се побољшао материјални положај ове групе људи.

Као једну од области у којој би се кретала доквалификација, то јест преквалификација радне снаге је област пољопривреде и производња здраве хране.

ИЗГРАДЊА НОВОГ НАСЕЉА У СЕЛУ ЗУПЧУ

За стамбено насеље које треба изградити у селу Зупче неопходно је обезбедити око 250 евра. Ова цифра обухвата како изградњу стамбених јединица тако и уређење саобраћајница за насеље и спољашње уређење насеља. Већ смо у предходном излагању навели да општина Зубин поток поседује земљиште.

Општина Зубин Поток је спремна да обезбеди сву потребну инфраструктуру за ово насеље, прибави све дозволе и гарантује да су у потпуности решени имовинско правни односи.

Колико је важно да овај план буде спроведен у дело говори чињеница да се ово село налази на граници са албанским селом Чабра чиме би се наше становништво задржало на овим просторима.

Друго, село поседује Основну школу и амбуланту, чиме су обезбеђени услови за школовање деце и лечење како деце тако и одраслих и старих лица.

Поглавље 6.

Активности – задаци за реализацију ЈАП-А ТАБЕЛА ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Специфични циљ: У периоду од 2009 до краја 2011 године завршити започете објекте у насељу Јагњеница и трајно решити питање за најмање 10 породица избеглих и интерно расељених лица							
Активности	Период реализације	Очекивани резултати	Индикатори	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнери у реализацији	Буџет и други ресурси
Наставити започету изградњу	Мај 2009	Постојање планова урађена инфраструктура	Број и структура чланова комисије	7.000.000	Општина Зубин Поток	Одсек за урбанизам, Дирекција	Влада Републике Србије, донатори
Формирати тим уређења простора испред стамбених јединица	Април 2010			Људски ресурси	Дирекција за грађевинско земљиште	Одсек за урбанизам	Стране НВО
Дефинисати критеријуме за доделу станова	Почетак 2011	Дефинисани критеријуми. Реализован конкурс	Број и врста критеријума. Број и структура пријављених кандидата		Повереништво, Општинска комисија, Локалне медијске куће	Црвени крст, Центар за Социјални рад, Локални медији	

Напомена: За довршетак ових стамбених јединица и спољашњег уређења неопходно је обезбедити око 7 милиона динара.

Специфични циљ: У периоду од 2009 до краја 2012 године завршити започете објекте у насељу Зупче и трајно решити питање за најмање 10 породица избеглих и интерно расељених лица							
Активнос ти	Период реализације	Очекивани резултати	Индикатори	Потребни ресурси	Носилац активности	Партнери у реализацији	Буџет и други ресурси
Наставити започету изградњу	Мај 2009	Постојање планова урађена инфраструктура	Број и структура чланова комисије	7.000.000	Општина Зубин Поток	Одсек за урбанизам, Дирекција	Влада Републике Србије, донатори
Формирање и тим уређење простора испред стамбених јединица	Април 2010			Људски ресурси	Дирекција за грађевинско земљиште	Одсек за урбанизам	Стране НВО
Дефинисати критеријуме за доделу станова	Почетак 2012	Дефинисани критеријуми. Реализован конкурс	Број и врста критеријума. Број и структура пријављених кандидата	Људски ресурси	Повереништво, Општинска комисија, Локалне медијске куће	Црвени крст, Центар за Социјални рад, Локални медији	

Напомена: За довршетак ових стамбених јединица и спољашњег уређења неопходно је обезбедити око 7 милиона динара.

Поглавље 7. Ресурси / буџет

Процењује се да ће за реализацију овог плана бити потребно 150.000 Еура. Имајући у виду чињеницу да општина Зубин Поток спада у ред општина у Србији која се највећим делом финансира из буџета Републике Србије неопходно је да се средства обезбеде како донацијама тако и уз велику помоћ Републике Србије.

Уколико се нађу донатори или оствари помоћ државе Србије општина ће обезбедити локацију за изградњу објеката уз сву потребну урбанистичку документацију и обезбедити инфраструктуру.

Поглавље 8.

Аранжмани за примену

Аранжмани за примену Локалног акционог плана у општини Зубин Поток обухватају локалне структуре и различите мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

1. Структуре за управљање процесом примене ЛАП-а
2. Структуре које су оперативне и примењују ЛАП.

Структуру за управљање процесом примене ЛАП-а, након његовог усвајања, представљаће Локални савет за миграције, састављен од чланова радне групе која је учествовала у изради плана и евентуално додатних чланова из реда кључних актера у локалној заједници, укључујући и кориснике овог плана.

Локални савет за миграције, као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за примену Локалног плана;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације Локалног плана;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података од сваког актера у циљу унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији Локалног плана;
- Управља процесом праћења и оцењивања успешности Локалног плана;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима Одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу Локалног плана. У складу са Локалним акционим планом биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену Локалног плана има следеће задатке и одговорности:

- Реализација Локалног акционог плана;
- Непосредна комуникација са корисницима Локалног савета за Миграције о свим активностима на спровођењу Акционог плана;
- Редовно достављање извештаја координатору Локалног савета за миграције о свим активностима на спровођењу Локалног плана;
- Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног плана;
- Унапређење процеса примене Локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације у циљу успешније примене и реализације Локалног акционог плана.

Поглавље 9.

Праћење и оцена успешности

- **Циљ праћења и оцене успешности** Локалног акционог плана је да се систематски прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех Локалног акционог плана ради предлагања евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена;

- **Временски оквир:** процес прикупљања података спроводиће се континуирано за период од 2009-2013 године, а анализа успешности Локалног акционог плана вршиће се једном годишње. На крају сваке године подносиће се извештај Скупштини. Финална оцена и анализа успешности обавиће се на крају 2013. године

- **Кључни индикатори** утицаја за праћење и оцењивање успешности примене Локалног акционог плана ће бити следећи:

1. Број нових услуга- локалних мера/програма за избегла и ИРЛ;
2. Обухват избеглих и ИРЛ новим услугама и мерама;
3. Структура корисника услуга и мера /програма;
4. Ниво укључености различитих актера у пружању услуга избеглим и ИРЛ у локалној заједници;
5. Обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и интерно расељеним лицима;
6. Структура финансијских средстава издвојених за избегла и интерно расељена лица (буџет, донације, други извори ...)

Основне методе за праћење и оцене успешности биће: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима, анкете, извештавање и др.

Локални савет за миграције (који укључује и радну групу која је сачинила овај план) биће одговоран за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица на подручју општине Зубин Поток.

Напомена:

Акциони план је одобрен одлуком Општинског Већа која Вам је достављена са радном верзијом акционог плана за СО ЗубинПоток.